

Излагање пред Спољнополитичким комитетом Европског парламента

Пише: Вук Јеремић
петак, 22 фебруар 2008 00:15

Примедбе изнесене пред Спољнополитичким комитетом Европског парламента

од стране Њ.Е. Г-дина Вука Јеремића

Министра иностраних послова Републике Србије

Стразбур, 12. новембар 2007.

Поштовани Господине Председниче,

Уважени чланови Парламента,

Ваше Екселенције,

Даме и Господо,

Пише: Вук Јеремић
петак, 22 фебруар 2008 00:15

Данас поподне стојим пред вама као један поносан Европљанин и као један постиђени Европљанин.

Поносан јер ме моје наслеђе, моја култура, моја веровања и моја историја везују за групу нација које су се, на почетку 21. века, усагласиле и створиле нешто толико величанствено да би човек могао да каже: „Заиста никада у историји света није било ништа налик на ово.“

Винстон Черчил је осећање које покушавам да вам опишем упоредио са „осећањем повећаног патриотизма“. То је била његова визија Европе, визија Европе Жана Монеа и визија Европе Конрада Аденауера. То је визија којом се и ја поносим. Јер су народи Европе, међу којима су реке крви текле без милости, одабрали да окончају те хиљадугодишње спорове. Оне су желеле да у вођењу својих регионалних политика елиминишу игру победника и губитника

Како да не будем поносан? Како сам могао, све до пре неколико дана, да без и најмање сумње, не подржавам аспирације моје земље да се прикључи Европској унији и да, сходно томе, не поздравим обавезивање ЕУ да под своје окриље прихвати Србију и целокупан Западни Балкан прими с добродошлицом унутар својих међа?

Исто тако сам дубоко постиђени Европљанин. Тацит је написао: *Deserta faciunt et pacem appellant* : „Стварају пустош и називају је миром“. то је оно што су неке земље Европске уније урадиле Републици Србији, малој, мирољубивој, демократској земљи у Европи, оснивачкој чланици Уједињених нација, изворној потписници Хелсиншког завршног акта и ослонца стабилности у југоисточној Европи.

Стварање пустоши из обећања о европској будућности. То је оно што су владе неке од ваших земаља учиниле признавањем унилатералне, илегалне и незаконите декларације о независности привремених институција самоуправе српске јужне покрајине Косово и Метохија.

Даме и господо,

Стидим се не као Србин – јер смо у преговарачком процесу о будућем статусу наше покрајине Косово само показали добру вољу и разумевање за легитимна права друге стране. У ствари, од демократског свргавања режима Слободана Милошевића у октобру 2000, готово да смо све учинили како треба. Савладали смо скоро сваку препреку. Испунили смо скоро све услове. Прихватили смо готово све стандарде. И прихватили смо сваки изазов нашој будућности са оптимизмом за који су мислиоци као што је Алексис де Токвил веровали да је одавно нестао са Старог континента.

Стидим се као Европљанин. Као неко ко дубоко у срцу зна да је оно што је учињено Србији фундаментално кршење саме природе не саме међународног система већ и вредности на којима почива европска грађевина.

Стидим се јер ако прихватање овог чина етнички мотивисане сецесије од демократске, европске државе није погрешно, онда ништа није погрешно.

Стидим се јер видим како се темељ вредности које нас чине оним што јесмо баца под ноге. Јер видим како моје колеге Европљани покушавају да изграде будућност на темељима од песка и рушевина.

И стидим се јер упркос причама о разуму и просвећености, упркос побожном нагињању ка општем добру и солидарности Европа убрзано постаје само још једно место на коме је моћ исправна ствар.

Неки би могли да кажу да претерујем. Окренимо се, онда, ономе што нам је при руци.

Институција чија је основна одговорност одржавање међународног мира и безбедности, на основу Повеље Уједињених нација, јесте Савет безбедности. И, 1999, после 78 дана бомбардовања моје земље, он је усвојио резолуцији – и данас још важећу – којом се на УН даје овлашћење да управља јужном српском покрајином Косово и експлицитно и недвосмислено потврђује суверенитет и територијални интегритет моје земље. У време када је Србијом владао тиранин, Косово је било неодвојиви део Србије.

Тако стоји у Резолуцији 1244 Савета безбедности. Она иде и даље од овога. У Поглављу ВИИ налази се обавезујућа одредба за све земље чланице Уједињених нација да поштују границе моје земље.

И сада, када је Србија демократска земља, неке европске земље спремне су да признају Косово као независну државу. Оне кажу да, заправо, нису казнили тиранина, али да ће сада казнити демократију – европску демократију – и да од грађана очекују да то прихвате.

Оне кажу да Косово може да буде независно, али и да се у исто време 1244 у целини примењује, укључујући, вероватно, и онај део у коме се потврђује суверенитет Србије над Косовом. И оне шаљу мисију ЕУ у нашу покрајину без одобрења Савета безбедности, и поред тога што чланови 5 и 8 Резолуције 1244 јасно стављају до знања да то може да учини само Савет безбедности.

Јуче, на хитном састанку Сталног савета, ниједан европски амбасадор никоме није могао разумно да објасни зашто оно што се чини Србији није кршење основних принципа Хелсиншког завршног акта.

Нису могли да ми објасне зашто оно што чине не представља опасан преседан који ће довести до веома опасних последица за стабилност Европе и целог света.

Признавање унилатералног проглашавања косовске независности од Србије озакоњује доктрину о наметању решења у етничким сукобима.

Оно озакоњује чин једностране сецесије од стране покрајинског или локалног ентитета.

Оно трансформише право на самоопредељење у признато право на независност.

Оно озакоњује насилно дељење међународно признатих, суверених држава.

И оно крши обавезивање ка мирном решавању спорова у Европи.

Оно чак оживљава дискредитовану доктрину хладног рата о ограниченом суверенитету.

Поступци неких земаља чланица Европске уније сваки будући етнички или религиозни сепаратиста у Европи и широм света дато је оруђе за остварење признања. Да ли било ко у овој соби мисли да су косовски Албанци једина група у свету која има притужбе на свој главни град?

Да ли неко од вас искрено мисли да ће само тиме што ће изговорити да је Косово суи генерис

од њега то и начинити? Да неће бити последица по стабилност и безбедност међународног система, само зато што ви кажете да неће?

Да ли се овако понашају поносни Европљани? Да ли овако у пракси изгледају европске вредности? Да ли се овако поступа према пријатељима?

Даме и господа,

Упркос свему што сам видео и свему кроз шта је моја земља прошла, нисам изгубио веру у Европу, чак и поред тога што се стидим због поступака неких који су у њој.

Нисам изгубио веру у Европу јер се и даље надам да ће Европа испунити своје вредности; да ће Европа за тренутак застати и сетити се принципа који руководе њеним одлучивањем у Бриселу и Стразбуру. Говорим о компромису, уступцима и постизању сагласности. то тако функционише: укључивањем у процес промишљених, стрпљивих и непрекидних преговора у атмосфери добре воље све до постизања компромиса који могу

Пише: Вук Јеремић
петак, 22 фебруар 2008 00:15

да прихвате
све
стране.

У случају будућег статуса Косова, само решење које је прихватљиво за обе стране може да буде одрживо и дуготрајно.

Само кроз преговоре постигнуто решење може да доведе до заједничке европске будућности.

Само такво решење може да учврсти регионална остварења, ојача геостратешке остварене приоритете и обнови тежњу за променама у југоисточној Европи.

Наметање једностраног исхода – признавање независног Косова – доводи до супротног. Оно осујећује остварења европских визионара у нашем региону; оно раздваја Западни Балкан од његове будућности у Европи; и подстиче виђење у целокупном региону да се Европа бави наметањем решења.

Ето где смо ми. Срамно је бити на таквом месту. И то није место на коме треба да будемо.

Ми смо на литици и гледамо у понор и сенке неизвесности. Неизвесност везану за будућност Западног Балкана. Неизвесност демократије у Србији. Неизвесност око безбедности косовских Срба. И неизвесност у вези са судбином наших светиња – централног елемента нашег националног идентитета.

И поред свега, ми гледамо напред. Ми можемо да видимо даље од слома, мимо неслоге. И даље можемо да видимо Европу онакву каква је, каква може да постане и та може да постигне.

Пише: Вук Јеремић
петак, 22 фебруар 2008 00:15

Али и како може да нашкоди: сновима поносне, демократске, европске земље која је од октобра 2000. савладала више препрека него што је то учинила већина других земаља током стотину година.

Даме и господа,

Уверавам вас храброшћу једне уједињене нације, Србија се неће повући. Тежићемо ономе што је праведно, ономе у шта верујемо, нашој будућности, ономе што нам по праву припада.

Република Србија неће толерисати овај илегални чин сецесије. Наша Влада и Народна скупштина прогласили су овај чин приштинских власти ништавним и неважећим. Предузећемо све дипломатске, политичке мере које су нам на располагању да спречимо и преокренемо овај директан и неизазван напад на наш суверенитет.

Као одговоран члан међународне заједнице посвећен решавању спорова на мирољубив начин путем преговора, Република Србија неће прибећи употреби силе. Јер насиље не доноси мирољубиво решење ни у једној кризној ситуацији. Насиље само уништава – животе, имовину, наду, амбиције. Оно уништава све и ствара пустош.

Ми се залажемо за мир. Ми смо за споразуме. Ми смо за сагласност. Ми смо Европљани.

Косово ће остати део Србије заувек.